

Людмила Кондратова

МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО

РОБОЧИЙ ЗОШИТ

ДЛЯ 6 КЛАСУ

загальноосвітніх навчальних закладів

*Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах
комісією з дисциплін художньо-естетичного циклу
Науково-методичної ради з питань освіти
Міністерства освіти і науки України*

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

УДК 78(075.3)
ББК 85.31я72
К 64

Рецензенти:

Н.В. Новикова — кандидат педагогічних наук,
учитель музичного мистецтва та художньої культури
Бучанської загальноосвітньої школи І-ІІІ ст. №4

О.Ф. Золочевська — методист вищої категорії відділу науково-методичного забезпечення змісту освіти
основної і старшої школи Інституту інноваційних технологій і змісту освіти МОН України

Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах
комісією з дисциплін художньо-естетичного циклу
Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України

(лист ІТЗО №10-1/12-Г-826 від 03.06.2014)

Кондратова Л.Г.

К 64 Музичне мистецтво : робочий зошит для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл. /
Л.Г. Кондратова. — Тернопіль : Навчальна книга — Богдан, 2014. — 96 с.

ISBN 978-966-10-3857-7

У робочому зошиті розроблено зміст уроків музики для учнів 6-го класу відповідно до чинної навчальної програми Міністерства освіти і науки України для загальноосвітніх навчальних закладів.

Робочий зошит є органічною частиною навчально-методичного комплексу, до якого входять: підручник — переможець Всеукраїнського конкурсу рукописів підручників, робочий зошит, компакт-диски із творами для слухання музики та піснями для виконання, музична хрестоматія, інтерактивні розробки уроків.

Для учнів 6-го класу, вчителів, батьків.

**УДК 78(075.3)
ББК 85.31я72**

Юний друже!

Я запрошую тебе до подорожі в Країну музичних жанрів. За допомогою цього зошита ти зможеш удосконалити свої знання з вокальних та інструментальних жанрів музики, які входять до великої енциклопедії світового мистецтва, та спробувати виконати нескладні завдання у власній «творчій майстерні». Я пропоную тобі перевірити свої виконавські здібності у вокальній майстерності та під час прослуховування музичних творів. Твої творчі музичні проекти, подані в кожному уроці, будуть сприяти удосконаленню дослідницьких умінь. Якщо бажаєш, створи з своїми однолітками власні фонотеки та пиши сценарії для шкільних митецьких свят, розвивай уміння звукорежисера та сценариста.

Мандруймо до нових відкриттів разом!

Бажаю тобі успіхів у навчанні та спілкуванні з жанрами МУЗИКИ.

Разом з тобою виконувати цікаві завдання у Країні музичного мистецтва будуть твої знайомі друзі — хлопчик Богдан та дівчинка Христина.

Вони вже готові до праці. А ти? Позмагаймося?

Автор

Умовні позначення

Слухаємо музику

Спробуй виконати

Виконуємо пісні

Створюємо музичний проект

Творча майстерня

Перевір свої знання з теми

ТЕМА І. ЖАНРИ КАМЕРНО-ВОКАЛЬНОЇ МУЗИКИ

ЖАНРОВА ПАЛІТРА МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Слухаємо музику: Е. Гріг. Концерт для фортепіано з оркестром (ля-мінор). І ч.

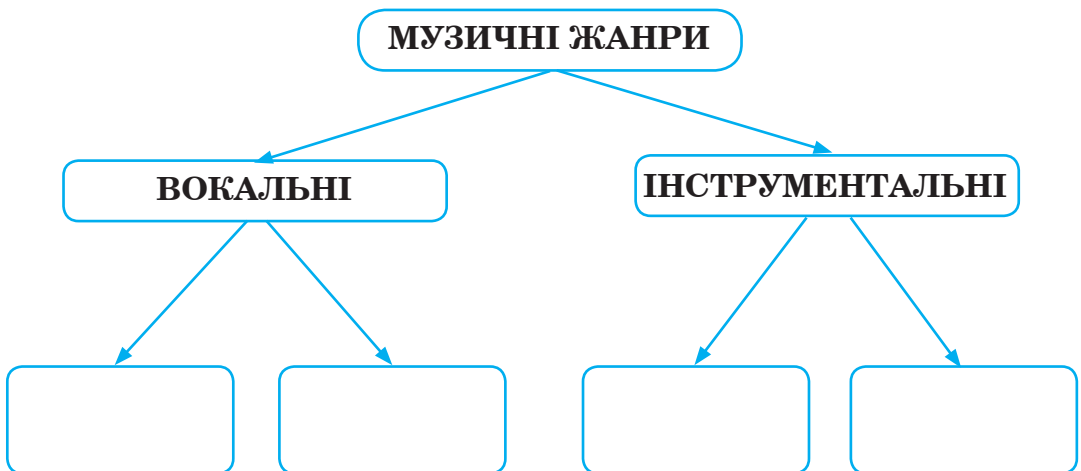
Послухай музичний твір та визнач характер музики. Підкресли слова, які, на твою думку, найповніше розкривають характер концерту.

Святковий, тріумфальний, радісний, чіткий, спритний, блискучий, танцювальний, сумний, жалібний, скорботний, похмурий, грубий, злий, важкий, сердитий, схвильований, стрімкий, ніжний, ласкавий, задумливий, мрійливий, чарівний, обережний, променистий, осяйний, жартівливий, оптимістичний, переможний, чудовий.

Перевір свої знання з теми «Жанрова палітра музичного мистецтва».

Пригадай палітру музичних жанрів та їхні основні різновиди. Заповни таблицю, дописавши різновиди жанрів. До кожного з них наведи приклади музичних творів, які ти знаєш.

Розучуємо пісню «Шкільний корабель» (сл. К. Ібряєва, муз. Г. Струве).

ЕТЮД У МУЗИЦІ

Слухаємо музику: О. Скрябін. Етюд №12 «Револуційний»;
Ф. Бургмюллер. «Арабески» (етюд).

Впиши потрібні літери в порожні клітинки. Тоді прочитаєш слова, пов'язані з музичним жанром, що вивчався на уроці.

Е			Д
---	--	--	---

Ж			Р
---	--	--	---

С						Н
---	--	--	--	--	--	---

А							И
---	--	--	--	--	--	--	---

Перевір свої знання з теми «Етюд у музиці».

В яких видах мистецтва використовується жанр етюду? Постав біля нього позначку .

☐ Музика	☐ Література	☐ Живопис
☐ Скульптура	☐ Архітектура	☐ Фото
☐ Балет	☐ Кіно	☐ Музика
☐ Графіка		

Виконуємо пісню «Хлоп'ята і дівчатка» (сл. І. Діка,
муз. А. Островського).

Склади з поданих слів вірш, який можна присвятити жанру музичного мистецтва, що вивчався на уроці.

Він віртуозний, не граціозний, грає, лунає, учнів навчає, різним буває, музичний, технічний, сольний, практичний.

Твій вірш: _____

_____

_____

_____

Музичний проект «Етюди митців»

Мета: навчитися робити власні етюди в різних видах мистецтва.

Очікуваний результат: конкурс на найкращий етюд.

План створення:

Пригадай, в яких видах мистецтва існує жанр етюду. Чи хочеш створити власний етюд та взяти участь у конкурсі на найкращий твір? Тоді за справу!

1. Створи власний етюд, обравши якийсь із пропонованих варіантів: фотоетюд з картин природи виконай за допомогою фотоапарата або мобільного телефону, живописний етюд — на аркуші паперу аквареллю або олівцем, театральний та балетний — зніми на відео, літературний — запиши в зошиті, а музичний етюд — запиши на диктофон.
2. Влаштуйте на уроці конкурс на найкращий етюд, розробивши критерії оцінювання: якість виконання, зміст, творчість, оригінальність, оформлення тощо. Оберіть журі.
3. Після цього конкурсу влаштуйте з друзями виставку етюдів класу.

Край незнайомого присілка
На безіменній висоті...

| Двічі

2. Ракета падала, світила,
Вогонь, як зірка, догоряв...
Кого в бою тім не скосило —
Назавжди все запам'ятав.
Вік не забуде, не забуде
Атаки лютії оті
Край незнайомого присілка
На безіменній висоті...

| Двічі

3. Над нами «мессери» кружляли,
І ворог злішав з кожним днем...
Та ще міцніше ми єднались
Під перехресним артвогнем.
І як би важко не бувало,
Ти в мрії вірив золоті
Край незнайомого присілка
На безіменній висоті...

| Двічі

4. У снах я бачу вас, солдати,
З ким на фронтах пройшов війну,
Землянку нашу в три накати,
Над нею — звуглену сосну.
Неначе знову разом з вами
У тій задимленій путі
Край незнайомого присілка
На безіменній висоті...

| Двічі

ПІСНЯ ПРО УКРАЇНУ

Слова і музика Н. Май

Помірно

1. За - смі - є - ться не - бо со - няч - ним роз - ма - єм і

на - п'є - ться сон - ця у са - ду ка - ли - на, і

дух - мя - ні тра - ви ро - са - ми за - гра - ють, й за -

- спі-ва-є сер-це піс - ню про Вкра-ї - ну!

Хай во - но роз - ка - же сві - ту про ран - ко - ву - ю зо - рю,

про во - лош - ки си - ньо - о - кі у га - ю,

про со - роч - ку - ви - ши - ван - ку, що не - на - че о - бе - ріг,

й со - ло - вей - ка, що до ран - ку на - спі - ва - ти - ся не міг!

1. Засміється небо сонячним розмаєм,
І нап'ється сонця у саду калина,
І духмяні трави росами заграють,
Й заспіває серце пісню про Україну!

Приспів:

Хай воно розкаже світу
Про ранкову зорю,
Про волошки синьоокі у гаю,
Про сорочку-вишиванку,
Що неначе оберіг,
Й соловейка, що до ранку
Наспіватися не міг!

2. І нехай не згасне зіронька ранкова,
Хай твоєї долі вдача не покине, —
Будь благословенна, земле калинова,
Найдорожча в світі, рідна Україно!

Приспів:

Ти одна розкажеш світу
Про ранкову зорю,
Про волошки синьоокі у гаю,
Про сорочку-вишиванку,
Що неначе оберіг,
Й соловейка, що до ранку
Наспіватися не міг!

Зміст

Жанри камерно-вокальної музики	4
Жанрова палітра музичного мистецтва	4
Історія вокальної музики	6
Камерно-вокальна скринька.....	8
Пісенний жанр. Народна пісня	10
Історія пісні	12
Гімн — урочиста пісня	14
Звучить романс	16
Камерний зал. Урок узагальнення знань.....	18
Жанри хорової музики	20
Хорова музика	20
Видатні імена в хоровому мистецтві	22
Співає хор	24
Знайомтесь: кантата.....	26
Духовна музика. Меса. Хорал	28
Історія реквієму та літургії	30
Ораторія.....	32
Вокальна музика в театрі та кіно. Урок узагальнення знань.....	34
Жанри камерно-інструментальної музики	36
Жанрова палітра інструментальної музики	36
Грають віртуози. Камерно-інструментальна скринька	38
Жанр прелюдії	40
Грайливе скерцо	42
Про що розповідає ноктюрн?	44
Етюд у музиці.....	46
Мистецтво імпровізації	48
Рондо запрошує в коло.....	50
Соната	52
Квартет. Урок узагальнення знань.....	54

Жанри симфонічної музики	56
Жанрова палітра симфонічної музики	56
Зустріч з увертюрою	58
Концерт для друга	60
Симфонічні варіації.....	62
Шляхами симфонії	64
Українська симфонічна поема	66
Симфонічна сюїта. Урок узагальнення знань	68
Звучить симфонічна музика. Підсумковий урок	70
Додаток.....	72

“КНИГА ПОШТОЮ” А/С 529
м. Тернопіль, 46008
т. (0352) 287489, 511141
(067) 3501870, (066) 7271762
mail@bohdan-books.com

Навчальне видання

КОНДРАТОВА Людмила Григорівна

МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО

*Робочий зошит для 6 класу
загальноосвітніх навчальних закладів*

Головний редактор *Богдан Будний*

Редактор *Донара Пендзей*

Художник *Олеся Томків*

Обкладинка *Володимира Басалиги*

Верстка *Галини Кузів*

Технічний редактор *Оксана Чучук*

Підписано до друку 12.06.2014. Формат 70x100/16. Папір офсетний.
Гарнітура Pragmatica. Друк офсетний. Умовн. друк арк. 7,78. Умовн. фарбо-відб. 15,56

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК №4221 від 07.12.2011 р.

Навчальна книга – Богдан, просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, 46002

Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, 46008

тел./факс (0352) 52-06-07; 52-19-66; 52-05-48

office@bohdan-books.com www.bohdan-books.com

ISBN 978-966-10-3857-7

9 | 789661 | 038577